

DEĞERLENDİRMELER

ÖĞÜZ OYAN

**Psikolojik
harekat**

Psikolojik harekat (PH), bir savaş stratejisidir. Ama barışta ve kendi toplumuna karşı da kullanılabilir. Özellikle de büyük bir toplum mühendisliği projesiyle yola çıkılıyorsa.

PH, karşı tarafı kaygılandırmak, korkutmak, çöktürmek veya yanlış tepkilere yönlendirmek için kullanılabileceği gibi, toplumu belirli bir kalıba sokmak, bu kalıba girmeye direnenleri sert veya yumuşak güç kullanarak ikna etmek için de kullanılabilir. Bunun için, yasama yanında, idari, adli ve askeri kurumların ele geçirilmesi, iletişim kanalları üzerinde tam hakimiyet kurulması gerekir. AKP'nin başından beri hedefi budur.

Cumhuriyeti ele geçirmek ve dönüştürmek büyük projedir. Bu projeye karşı yükselen 2007'nin kitlesel tepkileri Ergenekon tertibiyle kolayca söndürüldükten sonra, 2010 Anayasa referandumuyla yüksek yargı ele geçirilince, bütün bunlara dış destek de sağlanınca, iktidar artık önünde önemli bir güç kalmadığını düşünerek dönüştürme hızını artırdı. 2011'den itibaren Suriye'de emperyalizmin tam yörüngesine girerek dış desteği kesin güvenceye aldığını düşündü, dolayısıyla Ortadoğu'da kısmen kendi oyunu

nunu oynayabileceğini sandı. Hem içeride, hem dışarıda gücünü abarttı ve büyük bir yanlışla düştü. Toplumun rejim yıkıcılığına direncini ve kontrol altına alamadığı sol ve sosyal medyanın etkisini hafife aldı.

PH, "Gezi" olayları sırasında da kullanıldı; şimdi de kullanılıyor. Sıcak savaşlarda iç zayıflık sayısı önemsiz gösterilirken, düşmana verdirilen kayıplar abartılır. "Gezi" gibi toplumsal olaylarda ise tam tersine, "kolluk güçlerinin maruz kaldığı şiddet" öne çıkarılır; sivil toplumun karşı karşıya kaldığı şiddet ve kayıplar önemsizleştirilir. Hiyerarşinin tepesinden başlayarak yalan-iftira makineleri durmaksızın çalışır. Bu, toplumu yanına çekerek direnenleri itibarsızlaştırma çabasıdır, bir bakıma da, çaresizliğin dışı vurumudur.

Bu nedenle nesnel yayıncılık yapan iç ve dış medya (ve sosyal medya) baskılanmaya ve itibarsızlaştırılmaya, mümkünse (Halk TV, Ulusal Kanal, vs. gibi) cezalandırılmaya, hatta susturulmaya çalışılır. Varlığını tehdit altında gören baskıcı rejim, daha da baskıcı olmanın başka çıkar yol görmez. Diktatörlük sarımsı oluşmaya başlamıştır. Otokrasinin PH'ı,

dezenformasyon aşamasından gerçekliğin bilgisine savaş açma aşamasına ve nihayet elinden geldiğince yasaklama aşamasına geçer. Bu, aynı zamanda, güçsüzlüğü örtbas çabasıdır.

İktidarın, göstericileri marjinal, saldırgan, pis, adap-eडेbe aykırı / "kendi kültürümüze" yabancı, illegal örgüt üyesi unsurlar olarak sunması veya masum göstericiler-marjinaler ayırımı yaparak karşıdaki kitleleri bölmeye çalışması da PH kapsamındadır. Gezi Direnişi'nin galibi belliyken, bunu tersine çevirme çabaları da aynı şekilde. Çünkü toplumu kendi haklılığına ikna edenin kazanmış sayılacağı bilir. Bu yüzden Gezi'yi şimdilik "çiçeklendirmeye" bile çabalar. Yenilgi iktidarlara neler yaptırabiliyor!

Ama bir "duran adam" eylemi bile iktidarın sınırlarını bozabilecek güçlü etkiler yapar, ezberini bozar, bugünkü ve yarınki potansiyel göstericiler üzerinde uygulamayı düşündüğü yeni gözdağı dalgasını dumura uğratar.

Devletin, polis+yargı üzerinden uygulamaya hazırlandığı yeni şiddetle toplum gözünde olsun, uluslararası düzlemde olsun meşruiyet kazandırmanın olanaksızlığının ortaya çıkma-

si iktidardan daha da sinirlendirir, dış tepkilere ölçsüz yanıtlar vermeye zorlanır.

Ne yapacağını bilemez haldedir: Çok renkli, çok farklı tonlara sahip protestocuları iktidara komplo kuran, sivil darbeye teşebbüs eden bir terör örgütünün uzantıları olarak tarif etmenin, iktidarının "uluslararası bir komplo" ya maruz kaldığını iddia etmenin güçlülüğüyle baş başa kalır. Bundan sonraki yargı-cezaevi terörü adımını atmakta veya meşrulaştırmakta zorlanır.

Diktatörün, kendisine yönelen toplumsal tepkiyi yeni bir düşman tanımıyla bertaraf etmeye yönelmesi, eşyanın tabiatı gereğidir. Bu bağlamda, yasal sosyalist partiler yanında anamuhalefet partisi de uydurulan "terör örgütü" ile irtibatlandırılmaya ve hedef tahtasına konulmaya çalışılacaktır. Dış kamuoyu artık ikna edilemeye bile, kendi kitlelerinin diktatörün etrafında daha sıkı saflaşmasını sağlayabilecek bir tür "vatan cephesi" inşasına yönelecektir. Bu yalnızlaşma ve çaresizlik, sonun başlangıcıdır. Emperyalizmin ona Suriye'de yeni roller biçerek ömrünü uzatma teşebbüsleri, beklenin aksine, düşüşünü hızlandıracaktır. Düşüş başladı mı durmaz.